

The relationship between the identity process styles and educational achievement with mediating role of public health among female and male pre-university students

Shahram Ranjdoost, Jafar Ghahremani

¹the faculty member of the Islamic Azad University, Marand branch, the educational planning department, Marand, Iran

²Department of Education Management, Marand Branch, Islamic Azad University, Marand, Iran

Abstract

The purpose of the recent research was to consider the mediate role of the public health and the identity process styles and educational achievement in the public pre-universities in Marand. The research method was survey and its kind was descriptive-correlational. The statistical population of the research included all the students of female and male pre-university schools in Marand city (1034). 285 students were selected as a sample size on the basis of Morgan table. The method of sampling was stratified sampling which was appropriate to sample size. To collect data, the Goldberg and Hiller General Health Questionnaire (1979) and a Berzonsky Identity questionnaire (1992) were used. Cronbach's alpha test was used to assess reliability of research tool test that the reliability of the public health questionnaire was 0.825 and the reliability of identity questionnaire was 0.756 and the questionnaire validity was confirmed by experts. Descriptive and inferential statistics tests were used to investigate research hypotheses. The research findings showed that there was a significant relationship between the identity style and the students' achievement ($p=0/027 < 0/05$), the identity style and gender ($p=0/0001 < 0/1$), and the public health and gender ($p=0/018 < 0/05$). In addition, there wasn't a significant relationship between identity style and public health ($p=0/430 > 0/05$) and the mediating role of public health in relation to identity style and achievement.

Keywords: Educational achievement, Identity styles, Public health

رابطه بین سبک پردازش هویت و پیشرفت تحصیلی با نقش واسطه‌ای سلامت عمومی در بین دانش‌آموزان دختر و پسر دوره پیش دانشگاهی

شهرام رنج‌دوست^{*}، جعفر قهرمانی

^۱عضو هیات علمی دانشگاه آزاد اسلامی، واحد مرند، گروه برنامه‌ریزی درسی، مرند، ایران

^۲گروه مدیریت آموزشی، واحد مرند، دانشگاه آزاد اسلامی، مرند، ایران

چکیده

هدف از پژوهش حاضر، بررسی نقش واسطه‌ای سلامت عمومی با سبک‌های پردازش هویت و پیشرفت تحصیلی در دوره پیش دانشگاهی مدارس دولتی شهر مرند است. روش تحقیق به صورت پیمایشی و از نوع توصیفی - همبستگی است. جامعه آماری پژوهش، تمامی دانش‌آموزان مدارس پیش دانشگاهی دخترانه و پسرانه دولتی شهر مرند است (۱۰۳۴ نفر) و بر اساس جدول مورگان، تعداد ۲۸۵ نفر به عنوان حجم نمونه انتخاب شد. روش نمونه‌گیری به صورت طبقه‌ای متناسب با حجم است. برای گردآوری اطلاعات از پرسشنامه سلامت عمومی گلدبرگ و هیلر (۱۹۷۹) و پرسشنامه هویت برزونسکی (۱۹۹۲) استفاده شد جهت بررسی پایایی ابزار پژوهش، از آزمون آلفای کرونباخ استفاده شد که پایایی پرسشنامه سلامت عمومی ۰.۸۲۵ و پایایی پرسشنامه هویت ۰.۷۵۶ به دست آمد و روایی پرسشنامه مورد تأیید متخصصان قرار گرفت. جهت بررسی فرضیه‌های پژوهش، از آزمون‌های آمار توصیفی و استنباطی استفاده شد. یافته‌های پژوهش نشان داد: بین سبک هویت با پیشرفت تحصیلی ($p=0/027 < 0/05$)، سبک هویت با جنسیت ($p=0/0001 < 0/01$) و سلامت عمومی با جنسیت ($p=0/018 < 0/05$) رابطه معنادار وجود دارد. در ضمن بین سبک هویت با سلامت عمومی ($p=0/430 > 0/05$) و نقش واسطه سلامت عمومی در رابطه با سبک هویت و پیشرفت تحصیلی رابطه معناداری یافت نشد.

واژگان کلیدی: پیشرفت تحصیلی، سبک‌های هویت، سلامت

عمومی

مقدمه

نوجوانان با سبک هویت هنجاری به شیوه هم‌نوابی با تجارب، انتظارات و توصیه‌های گروه مرجع، و سایر افراد مهم زندگی خود عمل می‌کنند. این افراد دارای احساس مفهوم خود ثابت و قوی، انعطاف ناپذیر نسبت به موقعیت‌های مبهم، استقلال عاطفی در حد متوسط هستند و نیاز به داشتن اهداف تحصیلی و شغلی هستند که از بیرون مهار می‌شود. (Berzonsky & Kuk, 2005) از نظریه اریکسون چنین برداشت می‌شود که اگر چه تداوم هویت در گستره زندگی یک فرد دیده می‌شود. با وجود این، بحران هویت بیشتر در سال‌های نوجوانی و در دوران تحصیلات دانشگاهی در فرد ظاهر می‌شود. هویت کسب شده مستلزم ارزیابی فرد از توانایی‌ها و ناتوانی‌های شخصی و چگونگی ترتیب آنهاست. فرآیند «هویت جویی» در یک نوجوان زمانی به هدف می‌رسد که نوجوان بتواند بگوید: «من کیستم» و رویکرد او متوجه آینده باشد. نوجوان به این هدف نائل نمی‌شود مگر آن که به نظام ارزشی، مذهب و عقاید سیاسی و اهداف حرفه‌ای متعهد شود و در رابطه با زندگی خود شروع به ایجاد یک فلسفه برای زندگی خود کند. (Kalsner, 1996) افراد با سبک هویت سردرگم/اجتنابی، تعلل و درنگ می‌کنند و تا حد ممکن سعی در اجتناب از پرداختن به موضوعات هویت و تصمیم‌گیری دارند. (Berzonsky & Neimeyer, 1994) بر اساس یافته‌های بدست آمده، ملاحظه می‌شود که جهت‌گیری پردازش هویت با میزان کارآمدی فرد در موقعیت‌های مختلف از جمله شرایط آموزشی رابطه دارد. رابطه بین سبک‌های پردازش هویت و عملکرد تحصیلی موضوع بسیاری از پژوهش‌ها بوده است. (Boyed et al, 2003) همچنین پژوهش‌های مختلف نشان دادند که سبک هویت «مغشوش/اجتنابی» با انتظارات مرتبط با موفقیت تحصیلی رابطه منفی دارد، در حالی که سبک‌های اطلاعاتی و هنجاری به طور مثبت با این متغیر مرتبط هستند. رابطه میان سبک پردازش مغشوش/اجتنابی با هدفمندی و استقلال تحصیلی منفی است. علاوه بر آن، سبک هویت مغشوش/اجتنابی با کاهش احساس کارآمدی، اهتمام در رفتارهای نامرتب با تکلیف و اجتناب از تکلیف نیز رابطه دارد (Nurmi & et, 2002) با توجه به مطالب ارائه شده، آیا می‌توان گفت بین

دوران نوجوانی از قدیم دورانی دشوارتر از سال‌های کودکی تلقی شده است شاید به این دلیل که در این دوران بسیاری از تغییرات قابل توجه چه از نظر جسمی، روانی، شناختی یا هیجانی اتفاق می‌افتد. در حقیقت سلامت شخصیت در گرو سازگاری آدمی با محیط اجتماعی جامعه و ارزش‌هاست و هنگامی که در این فرآیند خلل، کاستی و چالشی پدیدار شود نا بهنجاری نمودار خواهد شد و آنگاه که این اختلال مضاعف شود پیامدهای ویرانگری بیافریند که می‌توان آن را بحران نامید. از این رو هویت سالم و آرام در جایی معنی می‌یابد که شخص از نگرش یک دست و سنجیده از خود و جهان پیرامونش بهره‌مند باشد و برای خود یک زندگی معنادار ساخته باشد که این مسأله در دوره نوجوانی قابل تأمل است و به طبع وقتی این فرآیند با موقعیت انجام شود می‌گوییم که او به مفهوم هویت دست یافته است. چنین نوجوانی دست به کند و کاو محیط پیرامونی خود می‌پردازد و بسیاری از باورها، نقش‌ها و شیوه‌های رفتاری را آزمایش می‌کند، تغییر می‌دهد یا کنار می‌گذارد، برعکس این حالت که نوجوان را با بسیاری از مسائل و مشکلات به همراه می‌آورد را نیز نباید از نظر دور داشت (Ghazanfari, 2008).

برزونسکی (Berzonsky, 2005) سه نوع جهت‌گیری پردازش شناختی - اجتماعی یا سبک هویت، «اطلاعاتی»، «هنجاری» و «مغشوش/اجتنابی» را شناسایی کرده است. نوجوانانی که از این جهت‌گیری‌ها استفاده می‌کنند نظریه‌های متفاوتی در مورد خود دارند. افراد «اطلاعات مدار» به صورت فعال در جستجو و ارزیابی اطلاعات مربوط به خود هستند. این سبک به طور مثبت با «پیچیدگی شناختی»، «خود - تعقلی»، روش مقابله مسأله - مدار، سبک معرفت‌شناسی منطقی، هشیاری، برنامه ریزی در تصمیم‌گیری، حرمت خود بالا، بهزیستی، استقلال تحصیلی و هدفمندی رابطه دارد. به کمک هویت است که افراد به تعریفی از خویش می‌رسند که اگر این تعریف با واقعیت اجتماعی آنها در تعارض باشد، حالت‌هایی چون عدم پختگی، فشار روانی و مشکلات رفتاری را تجربه می‌کنند (Shokorkon, Omidaian, Najarian, Haqiqi, 2001).

(Goulati, 2001) مطالعه‌ای فراتحلیلی بر تعیین کنندگان پیشرفت تحصیلی انجام داده‌اند و عوامل زیر را در پیشرفت تحصیلی مؤثر می‌دانند. هوش، محیط خانوادگی، تحصیلات والدین، رابطه بین والدین، انگیزش متغیرهای شخصیتی از قبیل درونگرایی و برونگرایی، روان نژندی و روان پریشی، سلامتی روان، ادراک خود و سازگاری (Sadeghi, 2013). چنانچه فرنچ نیز (French, 2004) در مدل سلامت روانی خود به چهار جنبه سلامت روانی یعنی انطباق عینی فرد با محیط، انطباق ذهنی فرد با محیط، انطباق واقعی و قابلیت شناخت و دسترسی به خود، در یک سیستم پویا اشاره می‌کند. از نظر کامو (Kamau, 2002) فردی که از سلامت روانی برخوردار است، کسی است که از اضطراب و علائم ناتوانی به دور است، می‌تواند ارتباط سازنده با دیگران برقرار سازد و نیز قادر به مقابله با فشارهای زندگی است. ریف و همکارانش (Ryfe & et al, 2001) نیز یک الگوی چند بعدی از سلامت روانشناختی را مفهوم سازی و عملیاتی کرده‌اند که در این الگو سلامت روانشناختی ماهیت مثبت عملکردی دارد که متشکل از عوامل مختلفی است از قبیل: پذیرش خود، رابطه مثبت با دیگران، خود پیروی، غلبه بر محیط، هدفمندی در زندگی، رشد شخصی (Wissing & Fourie, 2000).

وارن (Varn, 2000) در انگلستان دریافت که، دختران در مقایسه با پسران عملکرد بهتری در آزمون‌های تحصیلی داشته‌اند. وی عملکرد ضعیف پسران را به نگرانی آنها در فعالیت‌های کلاسی و پیشرفت تحصیلی، عدم علاقه و پیامدهای اجتماعی مربوط می‌داند یافته‌های پژوهش ابرقویی (Abarghouei, 2008) در زمینه ارتباط بین وضعیت‌های هویت و شیوه مقابله با بحران را در نوجوانان و جوانان دختر و پسر شهر مشهد نشان داد که، با افزایش سن، فراوانی هویت موفق نیز افزایش می‌یابد و افراد در دوره نوجوانی بیشتر در وضعیت هویت اکتساب شده قرار دارند. اما در میان دختران و پسران در وضعیت‌های هویتی تفاوت معناداری وجود نداشت. شواهد گوناگون مبنی بر ارتباط ابعاد مختلف بهداشت روانی با عملکردهای تحصیلی و تربیتی وجود دارد. بر اساس مطالعات انجام شده، عملکرد موفق تحصیلی سبب افزایش عزت نفس می‌شود

سبک‌های پردازش هویت با عملکرد تحصیلی رابطه وجود دارد؟ بررسی‌ها نشان داده نوجوانانی که دارای سبک هویت اطلاعاتی هستند، سطوح بالایی از پیچیدگی شناختی، هشیاری در هنگام تصمیم‌گیری، نیاز به شناخت مقابله مسأله محور، استقلال و استمرار شناختی از خود نشان می‌دهند (Ghazanfari, 2008). لذا از مطالب فوق الذکر چنین نتیجه‌گیری می‌شود که ویژگی بارز نوجوانی آن است که هنگام مقابله با مسائلی مربوط به هویت، به توصیه‌ها و انتظارات سایرین تکیه می‌کند و این افراد توانایی پذیرش اطلاعاتی را که ممکن است ارزش‌ها و باورهای درونی شده آنها را به چالش بکشاند، ندارند و متعهد است هویتی شدیداً سازمان یافته‌ای را در خود ایجاد می‌کند. نوجوانان دارای سبک اطلاعاتی، سعی می‌کنند از تعارضات فردی و مسائل مربوط به هویت اجتناب کنند. این افراد تا زمانی که موقعیت اتخاذ یک سلسله اقداماتی را ایجاب نکنند، تصمیم‌گیری را به تأخیر می‌اندازند و به طور مستمر رفتارها و دیدگاه‌های خود را با مقتضیات اجتماعی زمان حال تنظیم می‌کنند، بدون اینکه تجدید نظرهای دراز مدتی در ساختار هویت خود به عمل آورند. چنین راهبردهایی ممکن است به یک ساختار هویت پراکنده و فاقد انسجام منجر شوند. بر اساس یافته‌های دولینگر (Dollinger, 2009) عملکرد تحصیلی افراد دارای «سبک اطلاعاتی»، مثبت و عملکرد تحصیلی افراد «مغشمش/اجتنابی»، ضعیف است. سبک هنجاری نیز اگر چه با سطح بالای هشیاری همراه است. اما به علت سطح پایین انعطاف‌پذیری قادر به پیش‌بینی، عملکرد تحصیلی نیست. برزونسکی و کوک (Berzonsky & Kuk, 2005) نیز در پژوهش خود نشان دادند که در زمینه عملکرد تحصیلی تفاوت معناداری بین دانشجویان سه سبک هویت وجود ندارد؛ اما با ورود استقلال تحصیلی به عنوان متغیر واسطه‌ای، سبک هویت اطلاعاتی با عملکرد تحصیلی مرتبط می‌شود. برای مثال در مطالعه‌ای بیش از ۲۸۰۰ دانشجوی تازه وارد را ارزیابی کردند دانشجویان انتظار داشتند که مشکلات تحصیلی را تجربه کنند و آنهایی که دارای سبک هویت سردرگم یا اجتنابی از خود نشان دادند، فاقد اهداف تحصیلی روشن و پایدار بودن اما در این میان موهن و گولاتی (Mohen & Goulati)

است که آیا سلامت عمومی می‌تواند نقش واسطه‌ای بین پیشرفت تحصیلی و سبک‌های هویتی داشته باشد؟

روش پژوهش

تحقیق حاضر با توجه به هدف، از نوع کاربردی، و با توجه به نحوه گردآوری داده‌ها، توصیفی - پیمایشی از نوع همبستگی است.

جامعه آماری پژوهش حاضر شامل کلیه دانش‌آموزان دختر و پسر دوره پیش دانشگاهی مدارس دولتی شهر مرند در سال تحصیلی ۹۲-۱۳۹۱ است. (دختران=۵۴۷، پسران=۴۸۷؛ جمع کل=۱۰۳۴ نفر). که از این جامعه آماری تعداد ۲۸۵ نفر به عنوان حجم نمونه و با استفاده از جدول کرجسی مورگان و به روش نمونه گیری تصادفی طبقه‌ای متناسب با حجم انتخاب شد. جهت گردآوری داده‌ها در پژوهش حاضر از دو پرسشنامه سلامت عمومی (

Goldberg & Hiler 1979) و سبک‌های هویتی برزونسکی (Berzonsky, 1992) استفاده شده است. و در مورد متغیر پیشرفت تحصیلی معدل دان‌آموزان لحاظ شده است. پرسشنامه سلامت عمومی فرم ۲۸ ماده‌ای است که دارای ابعاد افسردگی، سلامت جسمانی، اضطراب و بی‌خوابی، کارکرد اجتماعی است که با توجه به تحقیقات محققان از پایایی و روایی نسبتاً خوبی برخوردار است.

سبک‌های هویت شامل سه سبک هویت اجتنابی، اطلاعاتی و هنجاری بود که ضریب پایایی پرسشنامه از طریق تکنیک آلفای کرونباخ محاسبه و به ترتیب ۰/۷۵، ۰/۶۰، و در کل ۰/۷۰، به دست آمد. روایی محتوایی سؤالات مربوط به متغیرها به تأیید متخصصان امر رسیده است و در نهایت فرضیه‌ها با استفاده از آزمون‌های آماری اسپیرمن و من‌ویتنی به وسیله نرم افزار SPSS نسخه ۱۸ مورد آزمون قرار گرفتند.

یافته‌های پژوهش

پس از تحلیل اطلاعات جمع‌آوری شده مقادیر و شاخص‌های توصیفی متغیرها و زیر شاخص‌های آن در قالب میانگین، انحراف معیار محاسبه و در جدول شماره ۲ ارائه شده است.

بیشترین مقدار مربوط به سبک هویت هنجاری با

(Hassanpour, T. 2007) برزونسکی (Berzonsky, 2003) در پژوهشی روی نقش تعهد در ارتباط بین سبک‌های هویت و متغیرهای هویت اظهار می‌دارد که تعهد به طور مستقیم با متغیرهای مربوط به سلامت ارتباط دارد. فارسی نژاد (Farsinejad, 2008) در پژوهش خویش نشان می‌دهد که دانش‌آموزان با سبک هویت اطلاعاتی نسبت به دیگر سبک‌های هویت تمایل بیشتری به پیشرفت مهارت‌های مطالعه دارند و از پیشرفت تحصیلی بالاتری برخوردارند. نتایج پژوهش حجازی، فارسی نژاد و عسگری (Farsinejad, 2008) نشانگر آن است که سبک هویت سردرگم/اجتنابی بر پیشرفت تحصیلی اثر مستقیم و منفی دارد. نتایج پژوهش رضایی (Rezaei, 2009) نشانگر وجود رابطه منفی معنادار بین هویت آشفته و پیشرفت تحصیلی دانشجویان است.

خیرآبادی و یوسفی (Kheirabadi & Yousefi, 2003) طی پژوهشی با عنوان بررسی سلامت روانی افراد بالای ۱۵ سال شهری استان کردستان و عوامل مرتبط با آن به این نتیجه رسیدند که تعداد ۳۵/۷ درصد از افراد مورد مطالعه فاقد سلامت روانی بوده‌اند.

بر اساس نتایج این مطالعه بین شغل و سلامت روانی افراد مورد مطالعه رابطه معناداری ($p = .000$) وجود داشته است و همچنین نتایج این مطالعه نشان داد ۳۵/۲۴ درصد از جنس مذکر و ۳۵/۹۲ درصد از جنس مؤنث فاقد سلامت روانی بوده‌اند. پژوهش‌های مختلفی نقش جنسیت را در سلامت روان و سبک‌های هویت مورد بررسی قرار داده‌اند به گونه‌ای که مقوله سلامت روان و سبک هویت در برخی موقعیت‌ها وابسته به جنسیت ظاهر می‌شوند بنابراین این قبیل یافته‌ها دلالت بر ضرورت لحاظ نمودن این متغیر در تحلیل‌ها و تبیین‌های روانشناختی و تربیتی است. بر این اساس در پژوهش حاضر با توجه به اهمیت و نقش مهم سبک‌های هویتی و سلامت عمومی دانش‌آموزان در پیشرفت تحصیلی ایشان، با هدف بررسی نقش واسطه‌ای سلامت عمومی با سبک‌های پردازش هویت و پیشرفت تحصیلی در دوره پیش دانشگاهی مدارس دولتی شهر مرند انجام شده است که در صدد پاسخ‌گویی به این سؤال اصلی

جدول شماره ۳ بیانگر این است که ضریب همبستگی اسپیرمن بین متغیرهای سبک‌های هویتی و پیشرفت تحصیلی دانش‌آموزان برابر ۰/۱۴۲ است و نتیجه تحلیل نشان می‌دهد همبستگی بین این دو متغیر در سطح ۵ درصد معنادار است ($p = 0/027 < 0/05$) به عبارت دیگر می‌توان گفت بین سبک‌های هویتی و پیشرفت تحصیلی ارتباط مثبت وجود دارد.

فرضیه دوم: بین سبک‌های هویت (اطلاعاتی، هنجاری، سردرگم و تعهد) دانش‌آموزان با سلامت عمومی آنان رابطه وجود دارد.

۳/۵۳ و کمترین مقدار مربوط به سبک سردرگم با میانگین ۲/۷۵ است.

همچنین در خصوص زیر شاخص‌های سلامت عمومی بیشترین مقدار مربوط به زیر شاخص کارکرد اجتماعی با متوسط ۲/۱۸ و کمترین مقدار مربوط به علائم جسمانی با ۱/۱۱ است.

فرضیه اول: بین سبک‌های هویت (اطلاعاتی، هنجاری، سردرگم و تعهد) دانش‌آموزان با پیشرفت تحصیلی آنان رابطه وجود دارد.

جدول ۱ - مدارس دوره پیش دانشگاهی شهر مریند

تعداد نمونه	تعداد کل	مدارس
۱۴۹	۵۴۷	مدارس دخترانه انقلاب؛ بنت الهدی؛ حقیقت یکان؛ خضراء؛ شهید چاووشی؛ عباسعلی یکتایی؛ فاطمه زهرا (س)؛ فاطمیه؛ فرزندگان؛ مجتمع ایثارگران عفاف؛ هاجر
۱۳۶	۴۸۷	مدارس پسرانه ایثارگران شهیدبهشتی؛ بهمن شاملو، شهید حسن زاده؛ شهید سیدزاده؛ علامه جعفری؛ علوم و معارف اسلامی صدرا؛ معلم؛ نمونه شبانه روزی ابوریحان
۲۸۵	۱۰۳۴	کل

جدول ۲ - آمار توصیفی مربوط به متغیرهای پژوهش

متغیرها	شاخص‌ها	میانگین	انحراف معیار
سبک‌های هویت	سبک‌های هویت	۳.۲۸	۰.۴۹
	اطلاعاتی	۳.۴۲	۰.۶
	هنجاری	۳.۵۳	۰.۶۵
	سردرگم	۲.۷۵	۰.۷۲
	تعهد	۳.۴۲	۰.۷۹
سلامت عمومی	سلامت عمومی	۱.۹۶	۰.۳۹۲
	علائم جسمانی	۱.۱۱	۱.۸۸
	علائم اضطراب و اختلال خواب	۲.۰۳	۰.۶۷
	کارکرد اجتماعی	۲.۱۸	۰.۵۷
	علائم افسردگی	۱.۷۴	۰.۸

رابطه بین سبک پردازش هویت و پیشرفت تحصیلی ... / ۱۰۷

سؤال اصلی پژوهش: آیا سلامت عمومی نقش واسطه‌ای بین پیشرفت تحصیلی و سبک‌های هویتی دارد؟
 از مجموع سه آزمون بالا نتیجه می‌شود که متغیرهای سلامت عمومی و سبک‌های هویتی هر یک به تنهایی با پیشرفت تحصیلی ارتباط دارند ولی بین سبک‌های هویتی و سلامت عمومی ارتباطی وجود ندارد. بنابراین اگر بخواهیم سلامت عمومی را به عنوان یک متغیر واسطه جهت بررسی تأثیر سبک‌های هویتی بر پیشرفت تحصیلی در نظر بگیریم به دلیل عدم وجود ارتباط بین این دو متغیر نتیجه می‌شود که نقش متغیر سلامت عمومی به عنوان متغیر واسطه ای قابل قبول نبوده و مورد تأیید قرار نمی‌گیرد.
 فرضیه چهارم: بین سبک‌های هویت (اطلاعاتی، هنجاری، سردرگم و تعهد) دانش‌آموزان دختر و پسر تفاوت وجود دارد.

جدول شماره ۴ نشان می‌دهد مقدار ضریب همبستگی اسپیرمن بین متغیرهای سبک‌های هویت و سلامت عمومی برابر ۰/۰۴۷ - است. نتیجه آزمون همبستگی نشان می‌دهد ارتباط بین این دو متغیر معنادار نیست ($p=0/430 > 0/05$) به عبارت دیگر این دو متغیر هیچ گونه تأثیری بر یکدیگر ندارند.
 فرضیه سوم: بین سلامت عمومی و پیشرفت تحصیلی رابطه وجود دارد.
 بر اساس مندرجات جدول شماره ۵، ضریب همبستگی بین متغیرهای سلامت عمومی و پیشرفت تحصیلی ۰/۲۶۱ است و مقدار معناداری آزمون همبستگی اسپیرمن نشان می‌دهد آزمون در سطح ۵ درصد معنادار است ($p=0/017 < 0/05$) به عبارت دیگر سلامت عمومی و پیشرفت تحصیلی با یکدیگر ارتباط دارند .

جدول ۳ - آزمون ضریب همبستگی اسپیرمن برای متغیرهای سبک‌های هویت و پیشرفت تحصیلی

متغیرها	تعداد	ضریب همبستگی	مقدار معناداری
سبک‌های هویت و پیشرفت تحصیلی	۲۸۵	۰.۱۴۲	۰.۰۲۷

جدول ۴ - آزمون ضریب همبستگی اسپیرمن برای متغیرهای سبک‌های هویت و سلامت عمومی

متغیرها	تعداد	ضریب همبستگی	مقدار معناداری
سبک‌های هویت و سلامت عمومی	۲۸۵	-۰.۰۴۷	۰.۴۳۰

جدول ۵ - آزمون ضریب همبستگی اسپیرمن بین متغیرهای سلامت عمومی و پیشرفت تحصیلی

متغیرها	تعداد	ضریب همبستگی	مقدار معناداری
سلامت عمومی و پیشرفت تحصیلی	۲۸۵	۰.۲۶۱	۰.۰۱۷

دانشگاهی شهر مرند در این پژوهش نشان می‌دهد بین نمرات سلامت عمومی ایشان در سطح ۵ درصد تفاوت معناداری وجود دارد.

فرضیه ششم: بین معدل دانش‌آموزان از نظر جنسیت تفاوت وجود دارد.

پیشرفت تحصیلی دانش‌آموزان دختر و پسر مقطع پیش دانشگاهی بر اساس معدل آنها مورد مقایسه قرار گرفت.

بر اساس اطلاعات جدول شماره ۸ نتایج آزمون من ویتنی بیانگر این است بین نمرات دختران و پسران حاضر در این تحقیق در سطح ۱ درصد اختلاف معناداری وجود دارد و با توجه میانگین رتبه‌ها مشاهده می‌شود که دانش‌آموزان پسر از پیشرفت تحصیلی بهتری برخوردارند.

برای مقایسه سبک‌های هویتی بین دانش‌آموزان دختر و پسر از آزمون من - ویتنی استفاده شد. با توجه به مندرجات جدول شماره ۶ و مقدار معناداری آزمون می‌توان نتیجه گرفت دانش‌آموزان دختر و پسر مقطع پیش دانشگاهی شهر مرند که در این پژوهش مورد بررسی قرار گرفتند در سبک‌های هویتی تفاوت معناداری در سطح ۱ درصد دارند.

فرضیه پنجم: بین سلامت عمومی دانش‌آموزان دختر و پسر تفاوت وجود دارد.

جدول شماره ۷ در خصوص نتایج مقایسه نمرات سلامت عمومی دانش‌آموزان دختر و پسر مقطع پیش

جدول ۶ - آمار توصیفی و مقدار معناداری آزمون من ویتنی (سبک هویت)

مقدار معناداری	میانگین رتبه‌ها	تعداد	جنسیت	متغیر
۰.۰۰۰	۱۱۹.۳۲	۱۴۹	دختر	سبک هویت
	۱۶۱.۰۲	۱۳۶	پسر	

جدول ۷ - آمار توصیفی و مقدار معناداری آزمون من ویتنی (سلامت عمومی)

مقدار معناداری	میانگین رتبه‌ها	تعداد	جنسیت	متغیر
۰.۰۱۸	۱۲۹.۷۲	۱۴۹	دختر	سلامت عمومی
	۱۵۷.۷۴	۱۳۶	پسر	

جدول ۸ - آمار توصیفی و مقدار معناداری آزمون من ویتنی (پیشرفت تحصیلی)

مقدار معناداری	میانگین رتبه‌ها	تعداد	جنسیت	متغیر
۰.۰۰۰	۹۳.۶۵	۱۴۹	دختر	معدل دانش‌آموزان
	۱۵۰.۱۱	۱۳۶	پسر	

بحث و نتیجه‌گیری

مفهومی مؤلفه‌های مربوط به سبک‌های هویت فرار گرفته باشد.

یافته دیگر پژوهش این بود که سلامت عمومی نقش واسطه‌ای در رابطه بین سبک‌های هویت و پیشرفت تحصیلی ندارد که با پژوهش‌های (Berzonsky, 2003)، (Rabinson & et al, 1986)؛ به نقل از حسن پور (Hassanpour, 2007)، سعادت‌ی شامیر (Sa'adati Shamir, 2007) و غضنفری (Ghazanfari, 2008)، غیر همسو است. با توجه به اینکه در برخی مطالعات نیز ارتباط بین سلامت روان و پیشرفت تحصیلی معنادار نبوده است، لذا این ارتباط می‌تواند به شکل سیکل معیوبی تکرار شود. عدم وجود ارتباط بین سلامت روان و وضعیت تحصیلی در این مطالعه می‌تواند به علت کاربرد مکانیسم‌های تطابقی در دانش‌آموزان برای حفظ وضعیت تحصیلی خود باشد.

همچنین نتایج نشان داد که سبک‌های هویت دانش‌آموزان بر اساس جنسیت آنان متفاوت است. از آنجایی که دانش‌آموزان دختر و پسر از لحاظ ویژگی‌های شخصیتی تفاوت‌هایی باهم دارند و این مسأله بر طرز تلقی آنها از سبک‌های مختلف هویتی تأثیر می‌گذارد و در تصمیم‌گیری‌ها و رفتارها در شرایط مشابه، متفاوت عمل می‌کنند. نتیجه به دست آمده با نتایج تحقیق ابرقویی (Abarghouei, 2008) غیر همسو است.

نتایج به دست آمده نشان می‌دهد که میزان سلامت عمومی در بین دانش‌آموزان دختر و پسر متفاوت و معنادار است. نتیجه به دست آمده با نتایج تحقیق خیرآبادی و یوسفی (Kheirabadi, & Yousefi, F 2003) و سلطانیان و همکاران (Soltanian, A., Bahrein, F., & Hosseinabadi, 2002) همسویی دارد. همچنین مشاهده شد که پیشرفت تحصیلی دانش‌آموزان بر اساس جنسیت آنها متفاوت است. و این با نتایج پژوهش غضنفری (Ghazanfari, 2008) همسویی دارد.

از آنجایی که مطالعه حاضر تنها جامعه دانش‌آموزان دوره پیش دانشگاهی را در بر می‌گیرد، دانش‌آموزان دوره‌های تحصیلی دیگر در مقاطع مختلف را پوشش نمی‌دهد، لذا پژوهشگران بعدی می‌توانند این موضوع را با

پژوهش حاضر به منظور بررسی رابطه سبک‌های هویت (اطلاعاتی، هنجاری و اجتنابی) و پیشرفت تحصیلی با نقش واسطه‌ای سلامت عمومی دانش‌آموزان دختر و پسر دوره پیش دانشگاهی مدارس شهر مرنده انجام گرفت.

نتایج به دست آمده از پژوهش نشان داد که بین سبک‌های هویت و پیشرفت تحصیلی رابطه معناداری وجود دارد. سبک‌های هویت می‌توانند منجر به بازخورد مثبت و موفق در زمینه موفقیت شوند و چون موفقیت تحصیلی یک پرونده ارزشمند اجتماعی است. لذا بازخوردهای مثبت حاصل از استفاده از آنها منجر به افزایش خودکارآمدی تحصیلی در دانش‌آموزان می‌شود. شواهد فوق مؤید دیدگاه کنترل هویت (Stets & Burk, 2000) است، آنها معتقدند اگر فرد در نقش خود خوب عمل کند احساس کنترل بر محیط خواهد داشت و مجموعه این شرایط منجر به تصدیق و تأیید دیگران می‌شود و بازخوردهای مثبت دیگران فعال شدن فرایند تأیید خود و احساس صلاحیت و خودکارآمدی را در فرد به دنبال دارد. نتیجه به دست آمده با نتایج پژوهش‌های بوید (Boyed et al, 2003)، نورمی (Nurmi & Dollinger, 2009)، (Berzonsky & Kuk, 1997)؛ فارسی نژاد (Farsinejad, 2008) و حجازی، فارسی نژاد و عسگری (Hejazi, Farsinejad & Asgari, 2011) همسویی دارد.

یافته دیگر پژوهش این بود که بین سبک‌های هویت با سلامت عمومی رابطه معناداری وجود ندارد. نتیجه به دست آمده با نتایج تحقیقات سعادت‌ی شامیر (Sa'adati Shamir, Ghazanfari, 2008)؛ غضنفری (Ghazanfari, 2008)؛ مبنی بر اینکه بین سبک هویت اطلاعاتی و هنجاری با سلامت روان رابطه مثبت، و همچنین بین سبک هویت اجتنابی با سلامت روان رابطه منفی وجود دارد، غیر همسو است. از آنجایی که در پژوهش حاضر سبک‌های هویت (اطلاعاتی، هنجاری و اجتنابی) به صورت کلی به عنوان سبک‌های هویت در ارتباط با سلامت عمومی در نظر گرفته شده است. چنین به نظر می‌رسد که نتیجه به دست آمده در پژوهش حاضر تحت تأثیر تفاوت

Berzonsky, M. D.; & Kuk, L. S. (2005). Identity style, psychosocial maturity, and academic.

Berzonsky, M. D.; & Sullivan, C. (1992). Social-cognitive aspects of identity style: Need for cognition, experiential openness, and introspection. *Journal of Adolescent Research*, 7, 140-155.

Berzonsky, (2002) Identity status, Identity processing style the transition to University.

Berzonsky, M. D. (1992). Identity style and coping strategies. *Journal of Personality*, 60, 777-788.

Berzonsky, M. D. (2003). Identity style and well-being: Does commitment matter? *International Journal of Theory and Research*, 3(1), 131-142.

Berzonsky, M. D. (2003). The structure of Identity: commentary on Jane Krønger view of Identity status. *Identity: An International Journal of Theory and Research*, 3(3), 231-245.

Berzonsky, M. D., & Soehs, B. & Goossehs, L. (2005). Identity styles and causality Orientations: in search of the motivational underpinnings of the identity exploration process. *European journal of personality*. state university of New York. 427-442.

Berzonsky, M. D., & Saliwan, J. (1992). Self-construction over the life-span: A process perspective On Identity formation *Advances in personal construct Psychology*. vol, JAL. Gre- Enwien. P155-186.

Berzonsky, M. D. (2004). Identity style, parental authority, and identity Commitment. *Journal of youth and Adolescence*. vol, 33, No, pp 213-220.

Boyed, V. S.; Hunt, P. F.; Kandell, J. J.; & Lucas, M. S. (2003). Relationship between identity processing style and academic success in undergraduate students. *Journal of College Student Development*. 44, 155-167.

Dollinger, S. M. (1995). Identity style and the five-factor model of personality. *Journal of Research in Personality*, 29, 475-479.

جامعه آماری گسترده بررسی و نتایج به دست آمده را با یافته‌های این پژوهش مقایسه کنند.

با توجه به نتایج به دست آمده از این تحقیق مبنی بر وجود رابطه بین سبک‌های هویت با پیشرفت تحصیلی ضرورت توجه والدین، متولیان آموزشی و تربیتی و دست اندرکاران سیاست‌های اجتماعی و فرهنگی به این متغیرها آشکار می‌گردد.

باید توجه داشت که بذره‌های تشکیل هویت در دوران کودکی کاشته می‌شوند و در دوران نوجوانی و دیگر مراحل به بار می‌نشینند. آگاهی والدین نسبت به این امور می‌تواند در پرورش کودکانی سالم و موفق که در دوران نوجوانی، جوانی و بزرگسالی از سلامت عمومی بالایی برخوردار باشند مفید واقع شود. با برنامه ریزی اصولی و سرمایه گذاری‌ها لازم می‌توان دانش والدین، متولیان آموزشی و تربیتی و دست اندرکاران سیاست‌های اجتماعی و فرهنگی را نسبت به این امور افزایش داد.

منابع

Abarghouei, M. (2008). The relationship between identity styles and educational progress of the students of Marvdasht University. Unpublished MA thesis. (Persian)

Berzonsky, M. D. & Neimeyer, G. J. (1994). Ego identity status and identity processing orientation: The moderating role of commitment. *Journal of Research in Personality*, 28, 425-435.

Berzonsky, M. D. (1990). Self-construction over the life-span: A process perspective on identity.

Berzonsky, M. D. (2005). Ego identity: A personal standpoint in a postmodern world. *Identity: An International Journal of Theory and Research*, 5(2), 125-136.

Berzonsky, M. D.; & Kuk, L. S. (2000). Identity status, Identity processing style, and the transition to university, *Journal of Adolescent Research*, 15(1), 81-98. performance, *Personality and Individual Differences*, 30(1), 235-247.

- Nurmi, J. E.; Berzonsky, M. D.; Tammi, K.; & Kinney, A. (1997). Identity processing orientation, cognitive and behavioral strategies and well-being. *International Journal of Development*, 21, 555-570.
- Pasha, G., & Golshokouh, F. (2009). The relationship between identity acquisition and psychological well-being of male and female students of the Islamic Azad University of Ahvaz. *Journal of Behavioral Science (University of Ferdowsi, Mashhad)*, 4 (1), .(Persian)
- Ranjdoust, S., & Shari'atmadari, A. (2009). The application of the 'problem solving' method in Iranian junior high school textbooks. Unpublished Ph.D. thesis.(Persian)
- Rezaei, M. (2009). The relationship between individual identity, interest patterns and personality traits and the academic progress of the students of Tabriz Islamic Arts University. Unpublished research paper.(Persian)
- Rudolph KD. Stress and Depression - The Role of Stress in Depression, The Impact on Academic Functioning and Educational Progress. [Cited 2012 Aug 19] Available from :<http://education.stateuniversity.com/page/2457/Str essDepressin.html>
- Sa'adati Shamir, A. (2007). The relationship between identity styles and psychometrics and students' general health and accountability. Unpublished MA thesis. .(Persian)
- Sabia J.(2007). The Effect of Body Weight on Adolescent Academic Achievement. *South Econ J* ;73:871-900.
- Sadeghi, H., Abedini, Z., & Norouzi, M. (2007). The relationship between psychological well-being and the educational success of the students of Qum Medical University. *Journal of Qum Medical University*, 7 (2), pp. 17-22. .(Persian)
- Shokorkon, H., Omidaian, M., Najarian, B., Haqiqi, J. (2001) Comparative of identity styles in shahid chamran students belief and inter-relationships, *journal of shahid chamran university in psychology and education science*, V8, N1&2.
- Farsinejad, M. (2008). The relationship between identity styles and educational self-efficiency of second-grade high school students of Tehran. Unpublished MA thesis. .(Persian)
- French JRP.(1976). Job demands and worker health, presented at American Psychological Association Symposium, Washinhton D.C.
- Ghazanfari, A. (2008). The relationship between students' identity styles and their psychological well-being. *Journal of the Faculty of Psychology and Behavioral Science of Ferdowsi University (special edition)* .(Persian)
- Grossman M, Kaestner R. (2008). Effects of Weight on Children's Educational Achievement. NBER Working Paper 13764 Cambridge: National Bureau of Economic Research.;
- Hassanpour,T. (2007). The relationship between the school organizational environment and students' psychological well-being and its effect on the educational progress of the high school students of Ardebil Province, Iran. Unpublished research proposal. .(Persian)
- Hejazi, E., Farsinejad, M., & Asgari, A. (2011). Styles of identity and educational progress: the effect of educational self-efficiency. *Journal of Psychology*, 4 (11) .(Persian)
- Kalsner, L. (1996). The influence of development and emotional factor on success in college, *Higher Education Extension Service Review (HEES): V.3*.
- Kamau CW. (1992). Burnout, locus of control and mental health of teachers in eastern province of Kenya, Unpublished PhD. Thesis in Education submitted in Punjab University Chandigarh, Chandigarh,;123-129.
- Kheirabadi, G., & Yousefi, F.(2003). A study of the psychological well-being of the elderly over 85 years of age across Kurdistan Province in 1378. Unpublished research proposal. .(Persian)
- Neimeyer, R. A. Neimeyer (Eds), *A dvances in Personal Construct Psychology*, 1, 155-186. Greenwich, CT: JAL.

Soltanian, A., Bahrein, F., & Hosseinabadi, M. (2002). A study of the psychological well-being of high school students in Bushehr Province. *Journal of the Cross of the Orient (Medical University of Zahedan)*, 6 و ۲۲۰, (Appendix 1). (Persian)

Tabatabaei, F. (2003). A study of the causes of the educational progress of female vs. male students across the Provinces of Khorasan-e- Razavi, Northern and Southern Khorasan. *Journal of Research in Behavioral Science*, 15. (Persian)
Validation and Normalization of the 'identity styles' questionnaire. *Journal of Psychology and Behavioral Science of Ferdowsi University*, 2۰3۰250. (Persian)

Wissing, M.P &Fourie, A, (2000). Spirituality as a Component of Psuchological wellbeing. 27th international congress of psychology, 23-28 July